

Ö N É L E T R A J Z

Professzor Dr. Kulcsár Kálmán

1928. június 27-én születtem Erdőtelken, tanítói családban. Gimnáziumi tanulmányaimat Egerben, a ciszterci rend Szent Bernát Gimnáziumában fejeztem be, s már itt érdeklődtem a jog iránt, amely tanulmányaimat 1950-ben a Pázmány Péter Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán Budapesten fejeztem be.

1950 és 1956 között az igazságügyi szervezetben dolgoztam. Ez év december 11-én, a magyar forradalom elnyomása után, és amikor bevezettek a statáriális bíráskodást lemondtam a Legfelsőbb Bíróságon betöltött bírói állásomról. Az aspiránsi tanulmányaim befejezésével ugyancsak 1956-ban szereztem meg „A jogszociológia problémái” című disszertációmmal az állam és jogtudományok kandidátusa címet.

1957 és 1968 között a Jogtudományi Intézetben kutatóként dolgoztam. 1968-ban szereztem meg az állam és jogtudományok doktora fokozatot „A szociológiai gondolkodás fejlődése” c. munkámmal. 1969 és 1983 között a Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Intézetének igazgatójaként dolgoztam, és közben megszereztem a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagságát is. 1979 és 1983 között az MTA Gazdaság és Jogtudományi Osztályának elnöke voltam. 1983-ban a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettesévé választottak, majd 1988. május 29-e és 1990. május 22-e között Magyarország igazságügy minisztere voltam. Ez alatt az időszak alatt az új alkotmány előkészítésének munkálatait irányítottam, és több olyan törvényt vittem az Országgyűlés elé, amelyek a magyar politikai és gazdasági rendszer átalakulását szolgálták.

1963 és 1970 között a Pécsi Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Karán tanítottam, később pedig az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Karának professzorává neveztek ki.

1990-től 1993 végéig Magyarország kanadai nagykövete voltam, majd visszatérve 1994-1998 között az MTA Politikai Tudományok Intézetének igazgatója, majd ezután mindmáig kutatóprofesszora vagyok.

Tudományos pályafutásom alatt jelentős számú külföldi utazáson vettem részt, sokszor kaptam meghívást vendégkutatóként, illetőleg vendégprofesszorként külföldi egyetemektől. 1965 és 1966 között egy évet töltöttem, mint vendégkutató Columbia Egyetemen New Yorkban és Kalifornia Berkeley Egyetemén az Egyesült Államokban. Ezután többször is meghívást kaptam részben az Egyesült Államokbeli, részben a kanadai egyetemektől előadások tartására, sőt 1986-ban – mint vendégprofesszor – az Indiana University-n tanítottam. Megemlítem még, hogy több más egyetemen és tudományos intézetben tartottam előadásokat Európában, Ázsiában, Latin-Amerikában és Afrikában és Japánban, nem különben az oxfordi, a moszkvai és a pekingi egyetemeken. Rendszeresen részt vettem a Nemzetközi Szociológiai Társaság, a Politikai Tudományok Nemzetközi Társasága és a Nemzetközi Jogfilozófiai Társaság értekezletein, ahol előadásokat is tartottam. Az utóbbi társaság végrehajtó bizottságának, valamint a Jogszociológia Európai Intézetének elnökségi tagja és a Jogszociológia Nemzetközi Kutatási Bizottságának (ISA) tagjaként is dolgoztam.

Tudományos kutató munkámat főleg a jogszociológia, az alkotmányjog és a politikai tudomány területén folytattam. Kutatásokat végeztem e tudományok elméleti és történeti problémáinak területén, később a jog hatékonyságának társadalmi tényezőit vizsgáltam (ide értve az empirikus módszer használatát is). Részt vettem több nemzetközi kutatási programban, és irányítottam is ilyen kutatásokat. Az utolsó több mint húsz évben – mind a mai napig – főleg a modernizációs folyamat és a jog összefüggéseivel foglalkoztam. Ez utóbbi kutatási programomat külföldi jogi rendszerekre is kiterjesztettem, elsősorban Kelet-Közép-Európában, de Indiában és India szomszédos országaiban, valamint Kelet-Afrikában is. Ezeken a területeken, a helyszínen vizsgáltam jogrendszerük működését. Összehasonlító vizsgálatokat végeztem a Dél- és Délkelet-Ázsiában az alkotmány és jogfejlődés területén. Többször részt vettem az Egyesült Nemzetek Szervezete jogi természetű kutatásaiban is. Máig 22 könyvem jelent meg magyar és idegen nyelveken. Körülbelül 300 tanulmányomat publikálták, jelentős részben külföldi folyóiratokban és idegen nyelveken, elsősorban angolul.

- Functional Aspect of Comparative Law. (Institute of Comparative Law, Waseda University Press, Tokyo, 1988)
- State, Politics, Society. (Europe Institute, Budapest, 2001.)

- Political and Legal Policy (ARSP, Stuttgart.1992.)
- Modernization and Law was published in English Published by Academic Publisher, Budapest.
- Prospects and realities. An Outline of a Potential Version in the Political Development of Europe (In Glatz, F. (editor): Europäische Vision Europe Inst. Budapest, 1995.)
- others in German e.g. System Wechsel in Ungarn (Vittorio Klostermann, Frankfurt am Main, 1997, pp. 379)

Főbb magyar munkáim:

- Jogszociológia problémái (1960)
- A szociológiai gondolkodás fejlődése (1968), (1972)
- A magyar társadalom modernizációja (1986)
- A jog hatékonysága (1989)
- A két világ között. Rendszerváltás Magyarország 1988-1990. (1994)
- Jogszociológia (1997)

Ezt a tudományos és közügyekbeni aktivitást több díjjal és kitüntetéssel ismerték el. A legfontosabbak: Magyar Állami Díj (1985), Thomas Dehler Aranyérem (1990, Német Szövetségi Köztársaság), Széchenyi Díj (1998).

Feleségem ugyancsak jogász, a Közigazgatási Főiskola volt tanára.